

Historie o stavbě chrámu Páně Nosislavském

Bylo to roku Páně 1872 15. října byl zde slavnostně založen základní kámen k novému chrámu Páně na místo starého chrámu vystavěného po tolerančním patentu z r. 1782. Protože tento už dobře nevyhovoval pro bohoslužby, rozhodlo staršovstvo, že by se měl postavit nový, prostrannější chrám.

Pro tento účel koupil sbor chalupní dům od Martina Zapoměla, který se mýnil odstěhovat do Blučiny a to číslo 74 na městečku. Poněvadž zdál se členům církve toto místo pro chrám dost nevhodné, tak se koupil dům číslo 130 na hlavní ulici při silnici od Jana Losy za 6000 zlatých i s 20 měřici pozemků a Losovi dala onen od Zapoměla koupený dům v městečku. Pozemky pak koupil Václav Sedlo. Do zimy téhož roku 1872 se vyryly grunty a od zadu do polovice se začaly stavět grunty zároveň se zemí.

Následujícího roku 1873 počalo se 15. dubna stavět. Když se ale na půl sáhu nad zem grunty vystavěly kolem dokola, tu se vidělo, že by chrám nebyl o nic delší nežli starý. Tedy se vzadu presbiterium rozebralo až pod grunty a o jedno okno se přidalo. Mnoho se s tím zameškalo protože čím dál tím vyšší tam byl kopec a mnoho fůr hlíny se muselo vyvést. Pak se stavělo bez přestávky. Lidé byli ochotní dělnické i povoznické práce zdarma učinit. Za tento rok 1873 vystavěly se zdi takže se do zimy dala i vazba i křídlicí pokrýta, dále se ještě vystavěla věž a sice po tá velká okna kde jsou zvony. Grunty pod věží nejsou jen pode zdima nýbrž vyryla se jáma 6 metrů dlouhá a 6 m. široká a 3 metry hluboká a ta se vyplnila kamením na maltu, zedníci pracovali až do 6/12 a pak zamrzlo. Během zimy se vozil materiál k další stavbě a kvádry, které jsou na pilířích ve vnitřku chrámu, povozy až od Mor. Krumlova, které už tam byly k tomu účelu otesány.

Roku 1874 počali dělat tesaři vazbu na věž v měsíci dubnu. Vazba se dělala v městečku před číslem 18, 19, 20 a 21. Zedníci počali stavět dále věž a stavěli se schody od spodu nahoru takže se pak lépeji dodávala malta a jiné věci. Klempíři pak obíjeli střechu nad presbiteriem plechem a dělali ryny u okapu. Zedníci udělali glajchu věže do května a pak se dělalo lešení tak vysoké jako je věž až po špici což dalo moc práce i velký náklad. Pak se táhla vazba na věž. 30/7 se táhla báně a hvězda a hned se obíjela věž plechem. Lešení stálo tak dlouho až klempíř dohotovil svoji práci. Pak se lešení sdělávalo. Zatím zedníci omítali věž. Dne 18/8 přibíjeli ciferníky k hodinám jsou vysoké na 1 sáh. 20/10 stavěl vídeňský tovaryš hodiny ve věži, jak byly sestavené hned šly, ale nebyly protože nebyly ještě zvony. Zedníci omítali chrám a zklenuly celý chrám, práce ukončena toho roku 30/11.

R 1875 počátkem května začali omítat klenutí, pak klenuly křuchtu. Pak se znovu křuchta rozebrala, že byla nízká a stavěla se výš. Pak se dělaly na věž dřevěné schody a lešení pro zvony. Ve žních se dělala ohrada kolem kostela. Sousedi pustily oba ze svého humna pro větší místo kolem kostela. Totiž Frant. Brychta pustil 25 čtverečních sáhu a dostal za to 100 zl. a Frant. Solnička za 17 sáhu také 100 zl. také se stavěla na přič u silnice na půl sáhu vysoká zed' z kamení. Dne 20/10 se dovezly z nádraží z Hrušovan zvony na třech vozích. Velký zvon vezli čtyřma konima, totiž Frant. Svoboda č.47 napřed a druhý Jan Hlaváček č.65. Druhý zvon vezl Frant. Lukl č.26 a třetí a čtvrtý Frant. Musil č.64. Mládenci jeli naproti nám na koních s prapory a když jsme přijeli k Nosislavi zahráli muzikanti hymnu a šlo se průvodem až k chrámu. U chrámu hráli církevní hudebníci žalm 81. Druhý den četl veřejně nápisy na zvonech, které zůstaly na vozích přes noc místní duchovní t. časů senior Daniel Nešpor a pak se šlo do chrámu a držel tam řeč na základě žalmu 150. Po zkončení toho se táhly zvony na věž ručně lanamy. Zvony se táhli vnitřkem věže. Když se zvony zavěsily zvonilo se jímý až do večera. Potom se zklenulo pod věží oboje klenutí. Prvnímu zemřelému se zvonilo Janu Solničkovi č.22. Dne 31/10 se kladla dlažba v chrámu a dokončena tato práce 27/11.

Roku 1876 podezdívali zedníci kamenné plotny kolem celého chrámu. Dne 29/6 se dovezl železný kátr a brána. 10/8 se dovezly varhany a hned se stavěli. 12/9 se dovezli kazatelna a stůl Páně a když bylo vše hotovo tak byla slavnost 8/10 odevzdání chrámu k veřejným službám Božím. Ráno se šlo do starého chrámu, tam učinil loučící kázání bratr našeho p.faráře Pavel Nešpor z Čáslavi, pak se šlo do nového chrámu. Tam kázal Ferd. Císař tehdy farář v Novém Městě a před chrámem kázal Jan Janata z Chléb. Staré varhany se prodali do Miroslavy za 275 zl. Starý chrám se hned po této slavnosti rozbíral a materiál se prodal na veřejnosti.

Roku 1880 nějakým způsobem pukl velký zvon, tak se dal ulít do Vídeňského Nového Města jiný, když byl hotov, tak se tam poslal starý a tam se koruna přidělala na nový zvon a poslali ho sem. Znovu se rozebralo klenutí ve věži oboje a tam tuďy se spustil starý a táhl se nový zvon k zavěšení.

Kolik stály jednotlivé věci:

Hodiny stály	900.- -zl
Zvony	4330.25 "
Varhany	2196.50 "
Stůl P. a Kazatelna	990.- -
Železný kátr	880.- -
Zděná ohrada	2000.- -
Stavba chrámu	<u>68.623.55 zl.</u>
celkem chrám stál	79.920.30 zlatých

Opsal Jaroslav Lukl č. 26 24/1 1957

Moje poznámka, v roce 1903 pukl znovu velký zvon z r. 1880 a zas ta samá firma ho přelila a zaplatil zaň sbor 5420. – Kor. Na stavbu chrámu se platila přírážka z jednoho zl. daně 10 zl. a když to nestačilo tedy ještě 2.20 zl. z 1 zl. daně. Celkem tedy 1200% přírážky.